

HEZKUNTZA-MAILA DESBERDINETAN PLEA: ERABILTZEKO ESPERIENTZIA DIDAKTIKOAK

SARRERA

Ikasteko Ingurune Pertsonalak (PLE) gero eta presentzia handiagoa du hezkuntzaren eremuan, IKTen erabileraren bidez etengabeko prestakuntza eta bizitza osoko ikaskuntza bultzatzen duten tresna da PLEa. Ondorengo ataletan, lehen eta bigarren hezkuntzako ikasgeletan garatutako PLEan oinarritzen den esperientzia metodologiko bat aurkeztuko da.

PLEak Lehen eta Bigarren Hezkuntzako ikasgelan

Esperientziaren abiapuntua da PLE bat eraikitzea IKTak erabiliz eta interes berberak dituzten beste pertsona batzuekin batera ikastea.

Aurreko gaitan garatu den bezala, PLE bat eraikitzekeo jarraitu beharreko prozesua hiru jarduera era jarraian egitean datza: informazioa bilatzea eta iragaztea, lortutako informaziotik abiatuta eduki berriak sortzea eta komunikatzea eta beste pertsona batzuekin partekatzea (Álvarez, 2014). Prozesu horretatik abiatuta egin zen ondorengo esperientzia lehen eta bigarren hezkuntzako ikasgeletan.

PLE ikasgelan sartu aurretik, kontuan hartu beharreko baldintza batzuk hartu ziren kontuan:

Lehenik eta behin, azpimarratu behar da PLE kontzeptua ez dela edukian oinarritutako metodologia tradizionalekin lotzen, beraz, aldaketa nagusia metodologia aldaketan oinarritzen dela. Bide horretan erabaki zen, Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza ikasgelan PLE bat sartzeko testuinguru egokia zela; izan ere, POIren etapak (arazoaren planteamendua, ikerketa, hainbat irtenbideren diseinua, proposamenen artean hautatutako irtenbidea garatzea, implementazioa eta ebaluazioa) baliagarriak izan zitezkeen ikasgelako testuinguru formalean PLE bat abian jartzeko.

Ikasleak irakaskuntzaren eta ikaskuntza-prozesuaren erdigunean jartzen dituen proposamen metodologikoa hautatu ondoren, PLEa diseinatzeko irizpide batzuk planteatu ziren, hala nola:

- Curriculumeko elementuetara bideratzea (helburuak, ebaluazio-irizpideak, ikaskuntza-estandarrik, oinarritzko gaitasunak, etab.).
- Ikasleek beren helburuak, edukiak, zereginak eta baliabideak aukeratu ahal izatea, beren autonomia bultzatzeko.
- Informazio-iturri batzuk ematea.
- Ikasleen gaitasun-mailara egokitutako tresnak aukeratzea, informazioa lantzeko garaian arreta handiagoa jartzeko.
- Ikaskuntza formala eta informala txandakatzea, lankidetzazko ikaskuntza eta ikaskuntza soziala sustatzen duten zereginak proposatzea, bai eta sarean sakabanatuta dauden informazioen konektibitatea ere, argitaratzen eta partekatzen den eduki berri bat lantzean sortzen direnak.
- Sareko esperientziak behar bezala hautatzea, adingabeen segurtasuna arriskuan jar ez dezaten, eta, aldi berean, ikasleengan hainbat balio garatzea, Web Soziala deritzonaren erabilera etikoa egiteko gai izan daitezen.
- Bestalde, tutu-irakasleak zenbait puntu ditu bideratzaile gisa:
- PLE zeharka ezarri zen arlo guztietan, eta ikasleekin alfabetatze digitaleko zenbait jarduera egin ziren.

- PLE batean sarean ikasten da, Internetera konektatzea eta beste erabiltzaile batzuekin lankidetzan aritzea eskatzen duten jardueren bidez.
- Ikasleen nortasun digitala garatzeaz arduratzen da, eta, aldi berean, erabiliko diren tresnei lotutako lege-kontuak kontrolatzen ditu.

Google eraibili zen bilatzaile gisa, informazioa bilatzeko. Hala ere, beste bilatzaile bat ere gehitu zuten, Bing, ikasleek beste aukera batzuk ezagutu ditzaten.

Informazioa iragazteko atalean, irakasleak alde aurretik egiaztatutako zenbait baliabide ematen zaizkio ikasleari, hala eskatzen duen irakasgai bakoitzerako; baina Feedly-rako esteka bat ere gehitzen da, curriculum-arlo bakoitzerako interesgarriak diren blogak edo webguneak sailkatu ahal izateko.

Informazioa antolatzeko, Diigo aukeratu da, horixe baita ikastetxeei informazioa antolatzeko baliabiderik onena eskaintzen diena. Ikasleei gomendatu zitzairen estekak antolatzerakoan gutxienez bi etiketa erabiltzea, bat dagokion arlorako eta bestea jorratzen den edukiarri edo edukiei buruz. Adibidez:

«Matematika», «Zenbaki erromatarrak». Irudien antolaketari dagokionez, Pinterest aukeratu zen, ikasleak taula bat sortzen baitzuen ikasgai bakoitzeko, eta pin edo irudi bakoitzari etiketa bat gehitzen zion, lantzen zuen edukiarri buruz.

Edukia sortzeko orduan, Google Apps for Education aukeratu zuten, ikastetxeentzat gomendagarriena baita. Ikasle bakoitzak Googleko kontu bat sortu zuen, irakasleak eta/edo familiak erabat kontrolatua, eta horrek, aldi berean, PLEko gainerako zerbitzuetan erregistratzeko aukera eman zion.

Kontu horrek posta elektronikorako sarbidea eman zien (Gmail), bai eta fitxategiak on-line ostatatzeke zerbitzua (Google Drive) eta testuak sortzeko tresnak (Google dokumentuak) eta aurkezpenak (Google Aurkezpenak) ere. Tresna horiekin sortutako edukiak Calameo (Dokumentuak) eta Slideshare (Aurkezpenak) zerbitzuetan hartu zuten ostatu, eta, ondoren, blogean txertatzea erraztu zuten.

Kontu horiek posta elektronikorako sarbidea eman zien (Gmail), bai eta fitxategiak on-line ostatatzeke zerbitzua (Google Drive) eta testuak sortzeko tresnak (Google dokumentuak) eta aurkezpenak (Google Aurkezpenak) ere. Hiru horiekin sortutako edukiak Calameo (Dokumentuak) eta Slideshare (Aurkezpenak) zerbitzuetan hartu zuten ostatu, eta, ondoren, blogean txertatzea erraztu zuten.

Tresna horiekin batera, infografiak (Piktochart), denbora-lerroak (Dipity), mapa mentalak (Mindomo) edo horma digitalak (Padlet) sortzeko aukera eman zieten beste tresna batzuk jarri ziren haien eskura. Azken zerbitzu horiei esker, sortutako ekoizpen guztiak zuzenean argitaratu ahal izan ziren blogean. Hori sortzeko, Blogger zerbitzura jo zuten, Google Apps for Educationekin sortzen den kontuan sartuta baitago. Blogak komunitateko gainerako kideei erakutsi zien ikasle bakoitzak egiten duen lana, eta, ikasle bakoitza gainerako ikaskideek ezagut dezaten, beharrezkoa da ikasle bakoitza gelako gainerako blogetara harpidetzea Feedly tresnaren bidez, eta, horrela, bere Ikaskuntzako Sare Pertsonala sortzen hastea.

Ikastetxean, ikasleen adinaren arabera, Facebook edo Twitter bezalako sareetara ere jotzen dute, sare horietan kontu bat sortzeko baimendutako legezko adina 14 urtetik aurrerakoa da, eta adin horretatik aurrera sare horiek ikaslearen PLEaren parte izaten hasten dira. Aldi berean, sare sozialak modu arduratsuan eta seguruan erabiltzen irakasten zaie.

Amaitzeko, aurkeztutako ia tresna guztiek elkarlanerako aukera ematen duten arren, garrantzitsutzat jotzen da ikasleak wikiaren kontzeptua ezagutzea eta kontzeptu hori sortzen eta bere ahalmen guztia ateratzen ikastea; beraz, Wikispaces ere ikasleen PLEaren parte izan zen.

Esperientzia horren bidez, PLEek dituzten aukerak eta irakasleek betetzen duten zeregin garrantzitsua ikus ditzakegu, ikasleen ikaskuntza-prozesuaren gida bihurtzen baitira.

BIBLIOGRAFÍA

Álvarez, D. (2014). Nuevas identidades. PLE: tu identidad (personal y profesional) es la clave. En F. Trujillo (Coord.), *Artefactos Digitales. Una escuela digital para educadores de hoy*, 15-19. Grao.